

قۇربان ھېيتى

[ئۇيغۇرچە]

عيد الأضحى

[باللغة الأويغورية]

شەيخ ئەمىن ھاجى مۇھەممەد
الشيخ أمين الحاج محمد

تەرجىمە قىلغۇچى: ئىسلامجان ئۇيغۇرى

المترجم: إسلام جان أويغوري

تەكشۈرۈپ بىكىتكۈچى: ن. تەمكىنى

المراجعة: ن. تمكيني

ريباد شەھرى رەبۇە رايونى دىن تەشۋىقات ھەمكارلىق
مەركىزى

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة
الرياض

1428 – 2007

islamhouse.com

قۇربان ھېيتى

قىلىشقا ۋە قىلماسلىققا تىگىشلىك ئىشلار:

يېقىنلىشىپ كىلىۋاتقان قۇربان ھېيتى مۇناسىۋىتى بىلەن، دىنىمىزنىڭ قۇربان ھېيتىدا نېمىلەرنى قىلىپ، نېمىلەردىن يىراق تۇرۇشقا بۇيرۇغانلىقىغا دائىر تەلىماتلىرىدا ھەرقايسى ئىشلار بىلەن ئورتاقلىشىش ئۈچۈن، قۇربان بايرىمىدا قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلار ۋە يىراق تۇرۇشقا تېگىشلىك ئىشلار دېگەندىن ئىبارەت ئىككى خىل يۈنلىش بويىچە «<http://www.islamadvice.com>» دا ئېلان قىلىنغان شۇ ناملىق ماقالىنىڭ مەزمۇن تەرجىمىسىنى ھۇزۇرىڭىزغا سۇندۇق.

مۇسۇلمان قېرىندىشىم! شۇ نەرسىنى ئېنىق بىلىڭكى، مۆمىنلەر ئۈچۈن دۇنيادا پەقەتلا ئۈچ ھېيت بار بولۇپ، ئۇنىڭ بىرى ھەر ھەپتىدە تەكرارلىنىپ تۇرىدىغان جۈمە كۈنى، قالغان ئىككىسى يىلدا بىر قېتىمدىن كېلىدىغان رۇزا ۋە قۇربان ھېيتلىرىدىن ئىبارەتتۇر. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مەدىنىگە كەلگەن چاغدا ئۇلارنىڭ ئوينىدىغان ئىككى كۈنى بار ئىدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام كېلىپ، "ئاللاھ تائالا سىلەرگە ئىككى كۈننى ئۈنىڭدەنمۇ خەيرلىك بولغان رۇزا ۋە قۇربان ھېيتىدىن ئىبارەت ئىككى كۈنگە تېگىشتۈرۈپ بەردى" دېدى. بۇنىڭ بىلەن ئاللاھ تائالا بىزگە ئويۇن - تاماشاغا تولغان ئىككى كۈننى، زىكىر، شۈكۈر، مەغپىرەت ۋە ئەپپۇچانلىق كۈنىدىن ئىبارەت بۇ ئىككى كۈنگە تېگىشتۈرۈپ بەردى.

مۆمىنلەر ئۈچۈن دۇنيادا ھېيت بولغىنىدەك، جەننەتتەمۇ ھېيت بار. ئوخشىمايدىغان يېرى، جەننەتتە كۈندە ھېيت بولىدۇ....

ھېيتتا قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلار:

بىرىنچى: ئىككى ھېيت كالىندار ئارقىلىق ئەمەس، ئاينى كۆرۈش ئارقىلىق مۇئەييەنلەشتۈرىلىدۇ. بۇنىڭدا ئەھلى سۈننەت ۋە لىجامائە ئالىملىرى بىرلىككە كەلگەن.

ئىككىنچى: گەرچە ئىمام شافىئىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر قىسىم ئالىملار ھېيت كېچىسىنى ئىبادەت بىلەن ئۆتكۈزۈش ياخشى دېگەننى ئىلگىرى سۈرۈشكەن، بۇ ھەقتە كەلگەن ھەدىسلەرنىڭ ھەممىسى ئاجىز ھالەتتە رىۋايەت قىلىنغان. ئىبن ئابباس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ "ھېيت كېچىسىنى ئىھيا قىلىش دېمەك، خۇپتەن نامىزنى جامائەت بىلەن ئوقۇپ، بامدائىمۇ جامائەت بىلەن ئوقۇشقا بەل باغلاشتۇر" دېگەنلىكى رىۋايەت قىلىندۇ.

ئۈچىنچى: تەكبىر ئېيتىش؛ ھېيت كېچىسىدىن باشلاپ بازارلار ۋە ئۆيلەردە، پەرز نامازلاردىن كېيىن، يوللاردا ۋە نامازدىن ئىلگىرى تەكبىر ئېيتىش سۈننەتتۇر. ئىمام خۇتبە جەريانىدا تەكبىر ئوقۇيدۇ. تەكبىر مۇنداق ئوقۇلىدۇ "ئاللاھۇ ئەكبەر، ئاللاھۇ ئەكبەر، ئاللاھۇ ئەكبەر، ئاللاھۇ ئەكبەر، لائىلاھە ئىللەللاھۇ ۋەللاھۇ ئەكبەر، ئاللاھۇ ئەكبەر، ۋەللاھۇ ئەكبەر". تەكبىر ھەر نامازدىن كېيىن تاكى ئۈچىنچى كۈنى ئەسىر نامىزغا قەدەر داۋاملىشىدۇ.

تۆتىنچى: ھېيت نامىزى ئۈچۈن يۈيۈنۈش سۈننەتتۇر. ئەلى ۋە ئىبن ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇلارنىڭ نامازغا بېرىشتىن ئىلگىرى يۈيۈندىغانلىقىغا ئائىت رىۋايەتلەر بار.

بەشىنچى: مۇسۇلمان كىشى ھېيت كۈنى مەيلى يېڭى ياكى كونا بولسۇن ئەڭ ياخشى كېيىملىرىنى كېيىشى ۋە ئىمكان بار خوشپۇراق نەرسىلەرنى ئىشلىتىشى سۈننەتتۇر.

ئالتىنچى: كۈن چىققاندىن كېيىن ھېيت نامىزى ئوقۇشقا ئالدىراش. نامازنىڭ ۋاقتى كۈن كۆتىرىلگەن باشلاپ زاۋالغىچە. (نامازنىڭ تەپسىلاتىدا بۇ خۇسۇستىكى باشقا بىر پارچە ماقالىدە توختالغانلىقىمىز ئۈچۈن بۇ يەردە توختالمىدۇق)

يەتتىنچى: ھېيت نامىزى مەككە مۇكەررەمەدىن باشقا جايلاردا زۆرۈر بولمىغان ئەھۋالدا مەسجىدتە ئەمەس، سەھرالاردا ياكى چوڭ ناماز ئوقۇلىدىغان مەيدانلاردا ئوقۇلىدۇ.

سەككىزىنچى: نامازنى ئوقۇپلا ئورنىدىن تۇرۇپ كەتمەستىن، ھېيت نامىزىدىن كېيىن ئوقۇلىدىغان ئىككى خۇتبىنى تىڭشاش مۇھىم. ئىمام بۇ ۋاقىتتا قۇربانلىق ۋە ھېيتقا مۇناسىۋەتلىك مۇھىم مەزمۇنلاردا توختىلىدۇ.

توققۇزىنچى: ناماز ۋە خۇتبىنى ئاخىرلاشتۇرغاندىن كېيىن ئىمام ۋە جامائەتلەر گۆشىدا ئىپتار قىلىش ئۈچۈن قۇربانلىقنى قىلىشقا ئالدىراش. بىرىنچى كۈنى قۇربانلىق قىلالمىغان بولسا، ئىككىنچى ياكى ئۈچىنچى كۈنى بولسىمۇ قىلىش لازىم. ئونىنچى: ھېيت نامىزى ئوقۇشقا كەلگەن يولدىن باشقا بىر يول بىلەن قايتىشىمۇ سۈننەتتۇر.

ئون بىرىنچى: قۇربانلىقنىڭ گۆشىنىڭ بىر قىسمىنى ئۆزى يېيىش، بىر قىسمىنى قولۇم - خوشنىلىرىغا، يەنە بىر قىسمىنى ئاجىز ۋە يوقسۇللارغا بېرىش سۈننەتتۇر. ئەمما ئۇنىڭ ھېچبىر نەرسىسىنى سېتىشقا بولمايدۇ.

ئون ئىككىنچى: قۇربانلىق سۈننەت مۇئەككەدە (يەنى ۋاجىپ) بولۇپ، ئىمكانىيىتى بار بولغان ئەر، ئايال، مۇقىم ياكى مۇساپىر، تۇرمۇشلۇق ياكى بويتاق، ھۆر ياكى قۇل بولۇشىدىن قەتئىي نەزەر قىلىش زۆرۈر. ئەمما قېيىنچىلىقى بارلار قىلمىسا ھېچ گەپ بولمايدۇ.

ئون ئۈچىنچى: قۇربانلىق ئۈچۈن ئالتە ئايلىققا، ئۆچكىدىن بىر ياشنى توشقۇزغان ئوغلاق، تۈگىنىڭ بەش ياشنى تۈگىتىپ ئالتىگە كىرگىنى، كالىنىڭ تۆتىنى تۈگىتىپ بەش ياشقا كىرگىنى بولسا بولىدۇ. ئەمما بۇلارنىڭ قارىغۇ، ئاقساق، ئورۇق - ئاۋاق ۋە بىر يەرلىرى سۇنۇق بولماسلىقى شەرت قىلىنىدۇ.

ئون تۆتىنچى: قۇربانلىق قىلغان كىشى ئائىلىسىگە، ئورۇق - تۇققانلىرىغا ۋە خولۇم - خوشنىلىرىنىڭ قېشىغا بېرىشى، ئۇلار بىلەن ئارىسىدا بار بولغان يېرىكلىك ۋە ئاداۋەتلەرنى يۇيۇشى ۋە ئۆزئارا ئەپۇ قىلىشى لازىم.

ئون بەشىنچى: ئۆزئارا "ئاللاھ ھەممىمىزنىڭ بايرىمىمىزنى قوبۇل قىلسۇن" دېيىشمەكمۇ ياخشى ئىشلاردىندۇر.

ئون ئالتىنچى: ئاللاھ تائالانى كۆپلەپ زىكر قىلىش.

ھېيتتا ساقلىنىشقا تېگىشلىك ئىشلار:

بىرىنچى: كېيىم - كىچەك ۋە قۇربانلىق سېتىۋېلىشتا، ئۆيىنى رىمونت قىلىش ۋە زىننەتلەش ئىشلىرىدا ئارتۇق چىقىم قىلىش ۋە ئىسراپخورلۇقتىن ساقلىنىش.

ئىككىنچى: يېڭى ئۆلۈم چىققان ئۆيلەرگە يىغىلىپ، ئۇ يەردە بۇنداق قۇتلۇق كۈندە يىغا - زارە، قايغۇ ھەسرەتنى تەكرارلاشتىن ساقلىنىش.

ئۈچىنچى: قەبرىلەرنى زىيارەت قىلماسلىق.

تۆتىنچى: يات ئەرلەرنىڭ ئاياللار بار سورۇنلارغا كىرىپ، ئۇلار بىلەن ئارىلاش ئولتۇرۇشى ۋە قول ئېلىشىپ كۆرىشىشىدىن ساقلىنىش.

بەشىنچى: ئارىلىقىدا ھېچقانداق شەرىئى مۇناسىۋىتى بولمىغان خۇتۇن - قىزلار بىلەن ئاممىۋىي سورۇنلاردا، يىغىلىشلاردا بولۇشتىن ساقلىنىش.

ئالتىنچى: ناخشا - مۇزىكا سورۇنلىرى ئويۇشتۇرۇشتىن ساقلىنىش.

يەتتىنچى: قەرت، قىمار ئويناشتىن ساقلىنىش.

سەككىزىنچى: ئاللاھنى زىكر قىلىشتىن، جامائەت بىلەن ناماز ئوقۇشتىن غاپىل بولۇپ قىلىشتىن ساقلىنىش.

توققۇزىنچى: ھاراق ئىچىش، زىنا قىلىش، ئوغۇرلۇق ۋە غەيۋەتكە ئوخشىغان گۇناھ ئىشلاردىن ساقلىنىش.

ئونىنچى: مازار گۈمبەزلەرنى زىيارەت قىلىش ئارقىلىق ئۇ يەرلەرگە چىراق يېقىش، يىللىق خاتىرىلەش مۇراسىملىرىنى ئۆتكۈزۈش قاتارلىقلاردىن ساقلىنىش.

ئون بىرىنچى: بالاغەتكە يەتكەن ياكى يەتمىگەن قىزلارنى شەرىئەت بەلگىلىمىسى بويىچە كىيىندۈرمەستىن سىرتلارغا چىقىرىشتىن ھەزەر ئەيلەش.

ئون ئىككىنچى: ھېيتتا كاپىرلارغا تەقىلدى قىلىپ، ئىش ياكى كۆڭۈل ئېچىش ئېلىپ بارماسلىق.

ئون ئۈچىنچى: ھېيت كۈنىدە رۇزا تۇتۇشتىن ساقلىنىش.

ئون تۆتىنچى: ھېيت نامىزىنى ئوقۇماسلىقىنى نورمال ئىش دەپ قاراشتىن ساقلىنىش.

ئون بەشىنچى: كېچىلىرى بىر ۋاقىتلارغىچە ئولتۇرۇپ، بامداد نامىزىنى قولدىن بىرىپ قويۇشتىن ساقلىنىش.

ھۆرمەتلىك مۇسۇلمان قېرىنداشلىرىمىز ئاخىرىدا ئاللاھ ھەممەيلەننىڭ خالىسى ئەمەللىرىمىزنى قوبۇل قىلسۇن! بىزگە يۇقىرىقى ماقالىدىن شۇ نەرسە ئايدىڭلاشتىكى، ھېيتنىڭ يېڭى كىيىپ، ياخشى يىگەنلەرنىڭ ئەمەس، ئاللاھقا بولغان تائىتى ئاشقانلارنىڭ، كېيىم - كېچەكلەر بىلەن بىزەلگەنلەرنىڭ ئەمەس، گۇناھى مەغپىرەت قىلىنغانلارنىڭ ئىكەن. ھېيت كېچىسى مەغپىرەتنىڭ ئىشكىلىرى ئوچۇق بولىدۇ، بۇنىڭدىن پايدىلانغانلار ئۈچۈن ھېيت ھېيتتۇر، بولمىسا....

ئاللاھ ھەممىمىزنى ئۆز تائىتىگە مۇيەسسەر قىلسۇن.